

СИЛАБУС

Назва дисципліни: Педагогічна майстерня

Мета практики в педагогічній майстерні – розвиток у аспірантів позитивної мотивації до педагогічної діяльності й формування професійних компетенцій, що забезпечують готовність до педагогічного проектування навчально-методичних комплексів дисциплін відповідно до профілю підготовки і проведення різних видів навчальних занять з використанням інноваційних освітніх технологій; формування умінь виконання проектувальних, конструктивних, організаційних, комунікативних, виховних педагогічних, науково-дослідних функцій; закріплення психолого-педагогічних знань у сфері професійної педагогіки та набуття навичок креативного підходу до науково-педагогічних та дослідних завдань; формування індивідуального стилю викладацької та дослідницької діяльності.

Відповідно до мети визначено основні **завдання** практики:

- проектування змісту індивідуальних траєкторій професійно-педагогічного розвитку аспірантів на основі врахування традицій вищої освіти, тенденцій сучасного розвитку і результатів психолого-педагогічної діагностики;
- заохочення індивідуальних побажань аспірантів у виборі режимів, способів, видів навчально-виховної діяльності на всіх етапах педагогічної практики;
- забезпечення педагогічної підтримки аспіранта як суб'єкта власної життєдіяльності;
- здійснення науково-методичного супроводу процесу формування педагогічної майстерності аспірантів;
- формування в аспірантів індивідуального стилю педагогічного спілкування, що базується на ідеях конструктивістської педагогіки, яка прагне створити для студентів розвивальне середовище, що забезпечує можливості пошуку власного Я; навчити способів конструювання знань, виходячи з індивідуальності й неповторного досвіду кожної особистості;
- формування в аспірантів вміння приймати інноваційні рішення, йти на певний ризик, успішно вирішувати конфліктні ситуації, що виникають при реалізації нововведення, знімати інноваційні бар'єри;
- розвиток у аспірантів здатності до професійної рефлексії, тобто досягнення відповідності власної індивідуальності реальним цілям та завданням освітнього процесу, усвідомлення професійних труднощів або успіху, осмислення сутності проблеми, народження нових перспектив їхнього розв'язання;
- ознайомлення з різними способами структурування та представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, специфікою взаємодії в системі «викладач-студент»;
- набуття досвіду щодо інтеграції результатів наукової діяльності в освітній процес закладу вищої освіти (розробка та впровадження унікальних авторських курсів; планування дослідницької, проектної діяльності; впровадження результатів науково-дослідницької діяльності в освітні програми);
- формування потреби в педагогічній самоосвіті, професійному зростанні, самореалізації та науково-дослідній активності.

Основні компетентності, що формуються:

КЗ-9. Здатність демонструвати прихильність до етичних зобов'язань та етики поведінки в наукових дослідженнях, професійних діях

КЗ-10. Здатність планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку

КЗ-11. Здатність працювати самостійно і в команді, комунікувати з колегами з питань галузі щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів

КС-10. Здатність і готовність до реалізації стратегії саморозвитку та самовдосконалення

КС-11. Здатність до професійної рефлексії

Мова викладання	Семестр	Кредити ECTS / Тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Викладач	Навчальне навантаження
Укр.	1,2	3 / обов'язкова	Волкова Н.П., д.п.н., професор	90 год. (58 год. самостійної роботи, 32 год. індивідуальної роботи)
Результати проходження педагогічної практики аспіранти будуть		Методи викладання, навчання		Форми оцінювання (поточний та підсумковий контроль)
Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень щодо індивідуального стилю діяльності викладача, професійне зростання, самореалізацію		Баддинг, майстер-клас, семінар-діалог,		Участь у семінар-діалозі, ступінь активності і вмотивованості
Формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо індивідуального стилю педагогічного спілкування, прийняття інноваційних рішень, інтеграції результатів наукової діяльності в освітній процес закладу вищої освіти		Майстер-клас, індивідуальні та дистанційні консультації, круглий стіл		Участь в роботі круглого столу, креативність, активність, ініціативність
Критично мислити, застосовувати методи аналізу і синтезу у процесі вивчення досвіду керівника майстерні		Баддинг фасилітаційні методи, групова робота під керівництвом майстра		Участь фасилітаційних технологіях,
Інтерпретувати, узагальнювати результати власних спостережень за діяльністю майстра		Рефлексивні методи, вебінар, інтернет-форум, індивідуальні та дистанційні консультації		Участь в обговоренні, креативність, активність, ініціативність
Демонструвати навички soft skills, міжособистісної взаємодії		Коучинг, проектна робота		Оцінювання групових презентацій, теоретична ґрунтовність та практична доцільність наданих матеріалів
Демонструвати вміння працювати в команді дослідників, дотримуючись принципів наукової етики		Коучинг, командна робота		Участь у командній роботі, ступінь вмотивованості
Виявляти здатність до безперервного професійного особистісного саморозвитку та самовдосконалення, навчання впродовж життя		Фасилітаційні методи, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, проектна робота, пошук в Інтернет, робота в групах		Участь фасилітаційних технологіях, участь у семінар-діалозі, вирішення проблемних ситуацій, дослідницький проект, оцінювання групових презентацій
Виявляти ініціативу і самостійність в різноманітних видах діяльності, брати		Аналіз занять, вирішення ситуаційних задач, робота в парах для вирішення проблемних завдань		Участь у обговоренні навчальних занять, розв'язування задач з використанням програмного

відповідальність за результати своєї професійної діяльності, досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики		забезпечення, участь в обговоренні в малих групах
Проектувати й реалізовувати індивідуальну наукову траєкторію, застосовувати принципи наукової самоорганізації, власного дослідницького стилю	Презентація власних дослідницьких проєктів, рефлексивні методи	Оцінка презентації та ефективності заходу

Оцінка

Підсумкова оцінка в результаті 100% постійного оцінювання:

10% Відвідування відкритих занять керівника майстерні, їх аналіз
30% Розробка кейсу, або авторської технології, або інноваційного проєкту, або авторської програми
40% Розробка науково-методичних матеріалів
10% Підготовка доповіді для участі в конференції «Марафон педагогічних ідей»
10% Захист

Зміст

Тематика, зміст, форми і методи роботи в майстерні визначаються майстром індивідуально, відповідно до індивідуальних потреб та інтересів аспіранта.

Заняття майстерні проводяться відповідно до визначеної періодичності та встановленого розкладу.

Відбір змісту навчання та оволодіння ним у педагогічній майстерні передбачає:

- професійну та особистісну спрямованість – будь-яка діяльність у педагогічній майстерні дозволяє бачити перспективу особистісного професійного розвитку;
- проблемність – зміст навчання спрямований на опанування, розробку та пошук способів вирішення проблем професійного або особистісного розвитку;
- інтегративність – поєднання різних видів діяльності, різноманітних форм і методів роботи (від колективних – до індивідуальних), що передбачає інтеграцію теоретичного та практичного навчання (професійно-педагогічної, психологічної, методичної, фахової підготовки), засвоєння інноваційної діяльності;
- емоційність – створення атмосфери взаємоповаги та доброзичливості, а як наслідок – набуття аспірантом навичок педагогічного спілкування, взаємодії та відповідальності;
- рефлексію та корекцію діяльності – самоаналіз почуттів, емоцій, ставлення до оточуючих, аналіз «втрат і надбань» у процесі роботи майстерні.

Складові змістовної діяльності творчої майстерні:

- презентація інноваційних моделей діяльності педагогів;
- вивчення інноваційних моделей організації навчання та виховання;
- проектування варіативної моделі індивідуальної педагогічної або управлінської діяльності та її вивчення;
- конструювання педагогічних ситуацій;
- розробка та впровадження нетрадиційних форм, методів, засобів педагогічної діяльності;
- підвищення якості освіти за рахунок дисемінації педагогічного досвіду.

Практика в педагогічній майстерні має комплексний характер і передбачає забезпечення діяльності майбутнього доктора філософії за такими можливими напрямками роботи:

1. Аудиторна робота (асистентська):

- відвідування лекційних та семінарських занять керівника майстерні, за яким закріплений аспірант на період проходження практики;
- відвідування майстер-класів керівника майстерні.

2. Методична робота:

- вивчення досвіду провідних викладачів кафедри, за якою закріплений аспірант, у ході відвідування педагогічної майстерні та аудиторних занять із навчальних дисциплін;
- участь в обговоренні та аналізі відвіданих навчальних занять (наукова дискусія, дебати);
- розроблення разом з керівником майстерні інноваційних методів проведення занять зі студентами;
- розроблення індивідуального проєкту (ділових ігор, кейсів, тестів) тощо.

3. Науково-дослідна робота:

- підготовка до публікації тез конференції;
- написання статей відповідно до теми наукового дослідження;
- добір та розроблення діагностичного інструментарію відповідно до теми дослідження.

Література

Обов'язкова

1. Волкова Н.П. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.П. Волкова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. – 360 с.
2. Олійник І.В. Педагогічна практика: програма та методика реалізації: навчально-методичний посібник. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. – 136 с.

Додаткова

1. Аніловська Г.Я. Університетська освіта : навч. посіб. / Г.Я. Аніловська, Н.С. Марушко, Л.М. Томаневич. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : «Магнолія- 2006». – 2010. – 375 с.
2. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. / Л.В. Артемова. – К. : Кондор, 2012. – 272 с.
3. Алексюк А.М. Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вищих навчальних закладів / А.М. Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
4. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання – 2-ге вид. / С. С. Вітвицька. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.

Інформаційні ресурси

1. Мейчик Г. А. Реализация педагогической технологии мастерских в вузе : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.01.- Санкт-Петербург, 2005.- 196 с.: ил. РГБ ОД, 61 06-13/1493
2. Артикуца Н.В. Інноваційні методики викладання дисциплін у вищій юридичній освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456789/2424/1/Artikutsa_Inov.pdf
3. Кочубей А.В. Інноваційні методики викладання гуманітарних дисциплін у вищих технічних навчальних закладах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ozfm_2013_7_27.pdf
4. Дубягін О.Б. Інноваційні технології та методи навчання як фактор удосконалення навчального процесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.geci.cn.ua/uk/home/item/download/446_a657598348b2a6e8c60b5c4f62a104f0.html
5. Мельничук І.М. Особливості застосування інтерактивних ігор у вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] / І.М. Мельничук. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Vnadsps/2010_4/10mimvzn.pdf
6. Мартынова А.В. Фасилитация как технология организационного развития и изменений [Электронный ресурс] / А.В. Мартынова // Организационная психология. – 2012. – № 2. – С. 53–91. Официальный сайт журнала Организационная психология. – Режим доступа: http://orgpsyjournal.hse.ru/data/2011/12/29/1262441531/OrgPsy_2011-2_Martynova_53-91.pdf
7. Міжнародна Асоціація Фасилітаторів AIF [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.iaf-world.org>
8. Райс О.И. Фасилитация, как метод интерактивного обучения [Электронный ресурс] / О.И. Райс // Психология, социология и педагогика. – 2014. – № 7. – Режим доступа: <http://psychology.snauka.ru/2014/07/3317>.
9. Що таке гейміфікація [Електронний ресурс]. – Режиму доступу: <http://delo.ua/lifestyle/chto-takoe-gejmifikacija-i-kak-ona-pomogaetrasshevelit-sotrudni-202074>
10. Gartner Redefines Gamification [Electronic resource]. – Access mode: <http://goo.gl/XaF6MA> 10. Games vs Game-based Learning vs Gamification [Electronic resource]. – Access mode: <http://goo.gl/F0nf7W>
11. Top Gamification Stats and Facts For 2015: Переклад Active Learning [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.talentlms.com/blog/gamification-survey-results/>
12. Це вам не іграшки: темна сторона гейміфікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://newtonew.com/discussions/gamificationdark-side>

Політика курсу

Політика щодо проходження практики: Аспіранти мають бути присутніми на практиці. У випадку надзвичайних ситуацій, коли аспірант пропускає практику, він несе особисту відповідальність. Пропущені дні практики аспірант має відпрацювати, надавши викладачеві та керівнику виконані завдання.

Аспіранти з обмеженими можливостями: Якщо аспірант має інвалідність, він повинен обов'язково повідомити про це викладача або керівника практики і домовитись про відповідні заходи.

Академічна доброчесність: Аспірант має усвідомити, що академічна недоброчесність є неприпустимою. Обман під час виконання будь-якого завдання призведе до нульової оцінки цього завдання. Обман під час проходження практики призведе до негайної негативної оцінки за її проходження.

Політика щодо використання телефонів та інших електронних пристроїв: Під час проходження педагогічної практики, відвідування та проведення навчальних занять електронні пристрої та телефони мають перебувати в безшумному режимі роботи. У разі невиконання даної вимоги, викладач може запропонувати аспіранту покинути аудиторію.

Політика щодо скарг: Аспірант може обговорити скаргу з викладачем або керівником практики після заняття. Якщо питання залишається невирішеним, аспірант має звернутися до завідувача кафедри педагогіки та психології або завідувача відділу аспірантури та докторантури.

Сексуальні домагання: Якщо ви відчуваєте, що зазнали насильства, або ви не впевнені, що є сексуальними домаганнями, вам рекомендується обговорити це питання із завідувачем кафедри педагогіки та психології або завідувача відділу аспірантури та докторантури.

Політика щодо переоцінки: Усі запити на переоцінку мають бути зроблені в письмовій формі.

Пропозиції від здобувачів вищої освіти: Протягом проходження педагогічної практики аспіранти можуть звернутися до керівника з пропозиціями щодо вдосконалення (доповнення, зміни та ін.).

Дані пропозиції можуть бути висловлені усно або письмово (електронною поштою). Для вирішення будь-якого питання, яке пов'язане із проходженням педагогічної практики, аспірант може усно звернутися до викладача (ауд. 3314) або надіслати повідомлення на адресу: npvolkova@duan.edu.ua